

Energetický regulační úřad

Ing. Alena Vitásková
předsedkyně

Č. j.: 11574-11/2015-ERU

V Jihlavě dne 21. června 2017

R o z h o d n u t í

O rozkladu společnosti BOHEMIA ENERGY entity s.r.o., se sídlem Na Poříčí 1046, 1047/24-26, 110 00 Praha 1 – Nové Město, IČ: 273 86 732 (dále též „účastník“), proti výrokům I., II. a III. rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 11574-7/2015-ERU ze dne 13. prosince 2016 (sp. zn. KO-11547/2015-ERU), kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 odst. 1 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, uznal účastníka odpovědným za spáchání dvou správních deliktů podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění účinném do 27. prosince 2015 (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“), kterých se dopustil tím, že v rozporu s § 4 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele užil jakožto prodávající klamavou obchodní praktiku ve smyslu § 5 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, když zákazníkovi [REDAKCE], bytem [REDAKCE], uvedl v dopise ze dne 22. října 2014 ve vztahu k odběrnému místu [REDAKCE] a v dopise ze dne 23. října 2014 ve vztahu k odběrnému místu EAN [REDAKCE] nepravdivý údaj týkající se ukončení smlouvy o poskytování služeb č. [REDAKCE] uzavřené dne 12. listopadu 2012, a to, že smluvní vztah mezi účastníkem a zákazníkem nebyl řádně ukončen, přestože zákazník od uvedené smlouvy řádně odstoupil, a klamavou obchodní praktiku ve smyslu § 5 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, když zákazníkovi [REDAKCE], bytem [REDAKCE], uvedl v dopise ze dne 10. listopadu 2014 ve vztahu k odběrnému místu [REDAKCE] nepravdivý údaj týkající se ukončení smlouvy o poskytování služeb č. [REDAKCE] uzavřené dne 14. prosince 2012, a to, že smluvní vztah mezi účastníkem a zákazníkem nebyl řádně ukončen, přestože zákazník od uvedené smlouvy řádně odstoupil, za což mu Energetický regulační úřad uložil úhrnnou pokutu ve výši 30 000 Kč a dále povinnost nahradit náklady řízení v paušální výši 1000 Kč, a výrokem IV. tohoto rozhodnutí správní řízení v části zastavil, jsem jako nadřízený správní orgán Energetického regulačního úřadu rozhodla podle § 96 odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 90 odst. 5 správního řádu, na návrh rozkladové komise, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

Rozklad společnosti BOHEMIA ENERGY entity s.r.o., se sídlem Na Poříčí 1046, 1047/24-26, 110 00 Praha 1 – Nové Město, IČ: 273 86 732, proti výrokům I., II. a III. rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 11574-7/2015-ERU (sp. zn. KO-11574/2015-ERU) ze dne 13. prosince 2016 zamítám a napadené výroky rozhodnutí potvrzuji.

Odůvodnění:

I. Průběh kontroly a správního řízení na prvním stupni

Energetický regulační úřad v průběhu kontroly ve smyslu zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), zahájené dne 5. května 2015 shromáždil podklady pro zjištění stavu věci v souladu s § 3 správního řádu, na základě kterých vyhotovil dne 9. listopadu 2015 protokol o kontrole č. K 026715, č. j. 03988-5/2015-ERU.

V protokolu o kontrole bylo mimo jiné uvedeno, že u účastníka bylo zjištěno, že ve dnech 22. října 2014 a 23. října 2014 zaslal zákazníkovi [REDAKCE], bytem Sluneční 8/33, 430 01 Chomutov, dopisy týkající se jeho odběrných míst [REDAKCE] a EAN [REDAKCE], které obsahovaly nepravdivé informace o odstoupení od smlouvy a neoprávněnou výhrůžku smluvní sankcí. Dále bylo zjištěno, že účastník dne 10. listopadu 2014 zaslal zákazníkovi [REDAKCE], bytem [REDAKCE], dopis týkající se jeho odběrného místa [REDAKCE], který obsahoval nepravdivé informace o odstoupení od smlouvy a neoprávněnou výhrůžku smluvní sankcí. Účastník neuplatnil vůči kontrolním zjištěním uvedeným v protokolu o kontrole námitky.

Na základě skutečností zjištěných při kontrole provedené pod sp. zn. KO-03988/2015-ERU zahájil Energetický regulační úřad podle § 46 správního řádu z moci úřední správní řízení vedené pod sp. zn. KO-11411/2015-ERU. Zahájení správního řízení bylo účastníku sděleno oznámením o zahájení správního řízení č. j. 11411-1/2015-ERU dne 21. prosince 2015 s poučením o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu § 36 správního řádu.

Dne 21. prosince 2015 zařadil prvoinstanční orgán do správního spisu kontrolní spis sp. zn. KO-03988/2015-ERU, o čemž vyhotovil záznam o vložení do spisu č. j. 11411-3/2015-ERU.

Dne 23. prosince 2015 správní orgán vydal usnesení č. j. 11574-1/2015-ERU, kterým rozhodl v souladu s § 140 odst. 1 správního řádu o spojení správních řízení vedených pod sp. zn. KO-12046/2014-ERU a sp. zn. KO-11411/2015-ERU do společného řízení vedeného pod sp. zn. KO-11574/2015-ERU. O spojení řízení vyrozuměl účastníka dne 29. prosince 2015. Ačkoliv Energetický regulační úřad spojil do společného řízení projednání více deliktů účastníka, vydal následně z důvodu rozsáhlosti předmětu řízení rozhodnutí pouze v části věci, kdy napadené rozhodnutí se týká pouze skutků vymezených ve výše uvedeném oznámení.

Dne 11. února 2016 obdržel správní orgán na základě výzvy podle § 36 odst. 3 správního řádu vyjádření účastníka, v rámci kterého účastník ke svým majetkovým poměrům odkázal na sbírku listin obchodního rejstříku.

II. Napadené rozhodnutí

Výroky I., II. a III. rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 11574-7/2015-ERU ze dne 13. prosince 2016 bylo rozhodnuto o spáchání správního deliktu účastníkem podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele jednáním popsáním ve výrokové části tohoto rozhodnutí, uložena pokuta ve výši 30 000 Kč a dále povinnost nahradit náklady řízení podle § 79 odst. 5 správního řádu v paušálně stanovené výši 1000 Kč.

Část správního řízení vedeného s účastníkem pod sp. zn. KO-11574/2015-ERU ve věci spáchání 2 správních deliktů dle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, kterých se měl účastník dopustit užitím agresivních obchodních praktik v rozporu s § 4 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele vůči [REDAKCE] a [REDAKCE], byla výrokem IV. shora uvedeného rozhodnutí zastavena.

V rámci správního řízení bylo zjištěno, že dne 12. listopadu 2012 pan [REDAKCE] uzavřel s účastníkem smlouvu o poskytování služeb č. [REDAKCE] týkající se odběrných míst [REDAKCE] a EAN [REDAKCE] na dobu určitou 2 roky a dále, že 14. listopadu 2012 pan [REDAKCE] uzavřel s účastníkem smlouvu o poskytování služeb č. [REDAKCE] týkající se odběrných míst [REDAKCE] a [REDAKCE] taktéž na dobu určitou 2 roků.

V napadeném rozhodnutí správní orgán uvedl, že dle části C všeobecných obchodních podmínek účastníka, účinných od 29. srpna 2011 (dále jen „VOP“), platí, že pokud je smlouva uzavřena na dobu určitou a zákazník ve lhůtě nejpozději 3 kalendářní měsíce před uplynutím doby, na kterou byla smlouva uzavřena, neoznámí písemně dodavateli (tj. účastníkovi), že trvá na jejím ukončení, smlouva se automaticky prodlužuje o dobu, na kterou je sjednána, a to i opakovaně.

Ve dnech 26. února 2014 a 27. února 2014 pan [REDAKCE] a dne 30. července 2014 pan [REDAKCE] sdělili účastníkovi svou vůli ukončit smlouvy uzavřené s účastníkem. Přes shora uvedené jim účastník zaslal dopisy ve vztahu k jejich odběrným místům (u pana [REDAKCE] se jednalo pouze o odběrné místo [REDAKCE]), které obsahovaly nepravdivý údaj o tom, že smluvní vztah nebyl řádně ukončen, a výhrůžku smluvní sankcí.

Správní orgán dospěl k závěru, že výše popsané jednání účastníka spočívající v zaslání dopisů s nepravdivými informacemi o tom, že smluvní vztah nebyl řádně ukončen, je klamavou obchodní praktikou ve smyslu § 5 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, kdy tato obchodní praktika naplňuje i znaky generální klauzule nekalých obchodních praktik uvedené v § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele a že účastník tímto jednáním porušil zákaz užití nekalých obchodních praktik uvedený v § 4 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele, čímž spáchal správní delikt dle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.

III. Rozklad účastníka řízení

Proti výrokům I., II. a III. rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 11574-7/2015-ERU ze dne 13. prosince 2016, které bylo účastníkovi doručeno téhož dne, podal účastník dne 28. prosince 2016 rozklad.

V rozkladu účastník namítl nesprávné právní posouzení skutku, zejména ve vztahu k hodnocení formální a materiální stránky správních deliktů. Dle účastníka totiž nebyla prokázána skutečnost, že předmětná obchodní praktika byla způsobilá vést spotřebitele k obchodnímu rozhodnutí, a to ve vztahu k zákazníkům [REDAKCE] a [REDAKCE]. Účastník taktéž nesouhlasí s hodnocením neurčitého právního pojmu průměrného spotřebitele, který byl Energetickým regulačním úřadem v napadeném rozhodnutí použit. Dle účastníka v případě, kdy je spotřebitel zastoupen jedním z největších dodavatelů energií na území ČR, je nezbytné akceptovat vyšší nároky na jeho informovanost o procesu změny dodavatele energií. O vyšší míře informovanosti dotčených zákazníků dle účastníka svědčí i to, že jejich reakce na předmětnou obchodní praktiku byla negativní, popř. k reakci na obchodní praktiku nedošlo. Účastník dále namítal, že Energetický regulační úřad dostatečně neprokázal, že tvrzená porušení zákona dosáhla intenzity požadované pro nastoupení represivních opatření státního aparátu, když současně jednání účastníka nenaplnuje zákonem požadovanou intenzitu společenské škodlivosti.

Účastník v rozkladu také uvedl, že Energetický regulační úřad postupoval v předmětném řízení v rozporu s právní úpravou správního řízení a zásadně porušil procesní práva účastníka řízení včetně procesních práv zaručených Listinou základních práv a svobod. Energetický regulační úřad se tohoto porušení měl dopustit tím, že ve vztahu k účastníkovi porušil zásadu zákazu donucování k sebeobviňování (nemo tenetur se ipsum accusare). Účastník měl být pod pohrůzkou uložení nezanedbatelné sankce donucen předložit listinné důkazy proti své osobě v rámci prováděných kontrol. Tento postup je dle účastníka v přímém rozporu s § 53 odst. 2 správního řádu a tyto důkazy není možno ve správním řízení použít.

Účastník v závěru svého rozkladu požaduje, aby byly napadené výroky I., II. a III. rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 11574-7/2015-ERU zrušeny a věc vrácena k novému projednání.

IV. Řízení o rozkladu

Rozklad účastníka byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Na základě podaného rozkladu jsem po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu a s přihlédnutím k návrhu rozkladové komise rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 89 odst. 2 správního řádu přezkoumává odvolací správní orgán soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem.

Po přezkoumání napadeného rozhodnutí jsem dospěla k závěru, že prvostupňové rozhodnutí vychází z řádně a úplně zjištěného skutkového stavu, když účastník řízení ostatně

namítá vady právního hodnocení zjištěných skutečností. Energetický regulační úřad též v odůvodnění rozhodnutí uvedl důvody výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a rozhodl v souladu se svou rozhodovací praxí. Ztotožňuji se závěrem prvoinstančního orgánu, že se účastník vůči jmenovaným zákazníkům skutečně dopustil klamavé obchodní praktiky tím, že přes úmysl zákazníků ukončit smlouvy o poskytování služeb jim účastník zaslal dopisy, ve vztahu k jejich odběrným místům, které obsahovaly nepravdivý údaj týkající se řádného neukončení smluvního vztahu. Tímto jednáním se účastník dopustil správního deliktu dle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele. Klamavost této praktiky nepochybně spočívala v tom, že poskytnutá nepravdivá informace o řádném neukončení smlouvy a možné uplatnění smluvní sankce jsou způsobilé vést spotřebitele k obchodnímu rozhodnutí, jelikož spotřebitel nemusí být o přesných postupech změny dodavatele informován, může využít pobídky účastníka, odstoupit od nově uzavřené smlouvy, jelikož se v tomto případě jedná o na první pohled nejsnazší možný postup, jak se nevystavit případné povinnosti hradit smluvní sankci. Nutno zdůraznit, že účastník řízení zákazníkům učinění takového rozhodnutí přímo podbízel, tj. aktivně se snažil dosáhnout toho, aby zákazníci zůstali v obchodním dodávkovém vztahu s ním a zrušili smlouvu s novým dodavatelem (když jim výslovně doporučoval odstoupení). V kombinaci s informací ohledně řádného neukončení stávající smlouvy mezi nimi a účastníkem se tak jednalo o zjevnou snahu zneužít omylu, který touto informací byl vyvolán. Jak nicméně vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 110/2014-52, vnitrostátní orgán musí při zjišťování, zda je obchodní praktika zakázaná podle zákona o ochraně spotřebitele, postupovat tak, že nejprve je nutno vyhodnotit, zda uvedená obchodní praktika naplňuje znaky některé z nekalých obchodních praktik uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 zákona o ochraně spotřebitele, přičemž pro uvedené posouzení není nutné zohlednit otázku, zda předmětná praktika může narušit rozhodnutí průměrného spotřebitele o obchodní transakci. Pokud dotčené jednání nesplňuje kritéria žádné ze zakázaných praktik uvedených v příloze č. 1 a č. 2 zákona o ochraně spotřebitele, tak posuzuje, zda je obchodní praktika zakázaná podle § 5a zákona o ochraně spotřebitele, teprve poté, co vnitrostátní orgán dospěje k závěru, že se nejedná o agresivní praktiku, může posuzovat, zda předmětná obchodní praktika naplňuje znaky nekalé obchodní praktiky podle § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele.

Ve vztahu ke klamavým praktikám je nutno postupovat totožně, v daném případě tedy postačovalo, že se jednalo o praktiku ve smyslu § 5 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, kde kritérium ovlivnění rozhodnutí spotřebitele není obsaženo.

Co se pak týká námítky účastníka, kdy nesouhlasí s hodnocením neurčitého právního pojmu „*průměrný spotřebitel*“, zde uvádím, že prvoinstanční orgán vyložil tento pojem v souladu se zákonem a judikaturou českých soudů, zejména pak Nejvyššího soudu (kupř. č. j. 32 Cdo 4661/2007 ze dne 23. října 2008), ale taktéž v souladu s judikaturou Soudního dvora Evropské unie (srovnej kupř. C 210/96 ze dne 16. července 1998 a C 358/01 ze dne 6. listopadu 2003). Průměrného spotřebitele bychom v tomto konkrétním případě mohli vnímat jako spotřebitele, který užívá elektřinu a plyn ke svým každodenním potřebám, tudíž je kontinuální dodávka těchto komodit pro něj zvláště důležitá. Trh s energiemi

je pro takového spotřebitele zvláště nepřehledný, ovšem orientuje se v něm na základní úrovni prostřednictvím médií.

Odvolává-li se pak účastník na skutečnost, že jeho zákazníci (spotřebitelé) byli zastoupeni jedním z největších dodavatelů energií v České republice, a je tak třeba akceptovat vyšší nároky na jeho informovanost o procesu změny dodavatele energií, pak mi není jasné, proč účastník, bez ohledu na toto zastoupení, kontaktoval (zaslal dopisy s nepravdivými údaji) přímo zákazníky a nejednal se zákazníky prostřednictvím jejich zmocněnce, naopak se zjevně snažil jejich zástupce obejít a dosáhnout toho, aby sami zákazníci učinili obchodní rozhodnutí. Dále uvádím, že ze zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, neplyne žádné omezení ochrany spotřebitele či jeho postavení, pokud je tento zastoupen profesionálem v daném oboru. S ohledem na shora uvedené pokládám tuto námitku za nedůvodnou.

V rozkladu účastník dále uvedl, že Energetický regulační úřad postupoval v rozporu s právní úpravou správního řízení a listinou základních práv a svobod, když porušil zásadu zákazu sebeobviňování (nemo tenetur se ipsum accusare). K tomuto mohu říci toliko, že v rámci kontrolního procesu se nerozhoduje o právech či povinnostech určitých osob, nýbrž je pouze zjišťován konkrétní faktický stav věci a porovnáván se stavem žádoucím, který je předepsán konkrétními právními předpisy. Tyto nástroje jsou zákonným prostředkem určitým způsobem omezujícím základní práva dotčených subjektů, při jejichž užití musí být dodržen stanovený zákonný postup. V daném případě postupoval Energetický regulační úřad podle § 15a odst. 1 energetického zákona před zahájením kontroly, když tyto podklady následně do kontrolního spisu doplnil. Účastník nicméně předložení těchto podkladů neodmítl s poukazem na zásadu zákazu sebeobviňování a Energetický regulační úřad tedy má tyto podklady k dispozici a je namístě, aby je hodnotil. Postup podle § 15a energetického zákona přitom vedl ke stejnému výsledku, jako by bylo požadování poskytnutí součinnosti v rámci kontroly, jednalo se také o prostředek výkonu dozoru sui generis ve stádiu předcházejícímu kontrole. Poukazuji na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 254/2016 – 39, podle něhož *„judikatura vyjadřující se k zákazu sebeobviňování je hledáním rovnováhy mezi veřejným zájmem na kontrole dodržování právních předpisů, na odhalování a trestání protiprávní činnosti a zájmem na zachování spravedlivého procesu. V daném případě byla povinnost předložení záznamu vyžadována mimo rámec řízení o správním deliktu, jistě ale nelze vyloučit, že po vyhodnocení záznamu by mohlo být správní řízení o uložení sankce zahájeno. (...) Tak je tomu ovšem v řadě oblastí regulovaných právem. Zákon stanoví pravidla pro určitou činnost, zákonem určený orgán jejich dodržování kontroluje, a to vlastní aktivní činností, nebo v součinnosti se subjektem provozujícím danou činnost, a vyvozuje odpovědnost z porušení pravidel.“* Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 159/2014 – 52 *„meze zákazu sebeobviňování ve vztahu k poskytování informací právníckými osobami v řízení o správním deliktu vytyčil ve své judikatuře Tribunál i Soudní dvůr Evropské unie (...). Při jisté míře zobecnění vyplývá z relevantní judikatury (...), že orgán dohledu je i pod hrozbou sankce oprávněn zavázat účastníka řízení k tomu, aby poskytl veškeré potřebné informace vztahující se ke skutkovému stavu, které jsou mu známy, a aby mu předal případně příslušné dokumenty, jež má k dispozici, a to i tehdy, když mohou sloužit k prokázání protiprávního jednání vůči němu samotnému*

nebo vůči jinému subjektu. Přiznání absolutního práva nevypovídat by totiž zašlo za hranice toho, co je nezbytné pro zachování práva na obhajobu, a představovalo by neodůvodněnou překážku výkonu dohledové pravomoci“.

Na okraj doplňuji, že účastník zjevně omylem v rozkladu odkázal na věci vedené pod sp. zn. 00479/2014-ERU (uvedená věc se vůbec netýká účastníka) a sp. zn. 15218/2013-ERU (tato věc se týká účastníka, ale jiných zákazníků). Zde se zjevně jednalo o věc vedenou pod sp. zn. 11892/2014-ERU.

V. Závěr

Při přezkumu rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 89 odst. 2 správního řádu jsem jako odvolací orgán vzhledem k výše uvedeným skutečnostem dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí je řádně právně a skutkově odůvodněno. Z tohoto důvodu jsem o něm rozhodla podle § 90 odst. 5 správního řádu tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí se podle § 91 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 4 správního řádu nelze dále odvolat.

Ing. Alena Vitásková, v. r.
předsedkyně Energetického regulačního úřadu

-Otisk úředního razítka-

Obdrží: